

Z działalności Stowarzyszenia Wychowanków SGGW

Istniejące od 1960 r. Stowarzyszenie Wychowanków Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego ma na celu utrzymywanie kontaktów z Uczelnią w celu kontynuowania współpracy, wymiany doświadczeń i osiągnięć, szerzenia postępu z dziedziny produkcji rolnej, leśno-drzewnej i ogrodniczej, jak również kontaktów z innymi uczelniami i instytucjami, w których pracują wychowankowie SGGW, a także utrzymywanie więzi koleżeńskich wśród swoich członków.

Dla osiągnięcia tego celu Stowarzyszenie, zgodnie ze statutem, ma prawo:

- organizować zebrania dyskusyjne poświęcone omawianiu aktualnych zagadnień gospodarczych, naukowych i dydaktycznych,
- opracowywać wnioski i propozycje,
- inicjować opracowania zmierzające do wnoszenia usprawnień w zakresie zawodowym zainteresowanych członków,
- szerzyć nauki rolnicze, leśno-drzewne, ogrodnicze na drodze organizowania ogólnych i specjalnych kursów i konferencji,
- szerzyć wiedzę rolniczą, leśną i ogrodniczą za pomocą wydawnictw,
- współpracować z organizacjami rolniczymi, leśno-drzewnymi i ogrodniczymi, Naczelną Organizacją Techniczną i innymi bratnimi organizacjami i stowarzyszeniami,
- współpracować z organizacjami studenckimi SGGW,
- organizować wycieczki terenowe członków w celu zapoznawania się z najnowszymi osiągnięciami nauk rolniczych, leśnych i ogrodniczych,
- organizować życie koleżeńskie wśród swoich członków.

Członkami Stowarzyszenia są wychowankowie SGGW pracujący w całym kraju, a nawet i zagranicą.

Aktualny skład Zarządu Stowarzyszenia jest następujący: przewodniczący — Jerzy H e r s e, wiceprzewodniczący — Jan R o m a n, wiceprzewodniczący — Ryszard M a n t e u f f e l, sekretarz — Janina R u d o w s k a, skarbnik — Anna S i e r z p o w s k a, członkowie — Jan G ó r e c k i, Wanda L u b i Ń s k a, Stanisław M o s k a l, Maria S k i e n d z i e l e w s k a.

Działalność Stowarzyszenia, w ogólnym zarysie, przedstawia się następująco: co 3 lata zarząd organizuje, przy współudziale Zakładu Upowszechniania Postępu SGGW, ogólnokrajowe zjazdy wychowanków wszystkich wydziałów i lat studiów, bez względu na ich przynależność do Stowarzyszenia. W czasie zjazdów wygłaszane są referaty (wykłady) naukowe, prowadzone dyskusje oraz zgłaszane wnioski i podejmowane uchwały. Podczas IV Zjazdu w 1967 r. w nawiązaniu do 60-lecia Uczelni (1906—1966) została uroczyście odsłonięta w gmachu SGGW w Warszawie-Ursynowie tablica pamiątkowa, ufundowana przez Stowarzyszenie, ku czci profesorów, pracowników i wychowanków, którzy zginęli w okresie

II wojny światowej, a podczas V Zjazdu we wrześniu 1970 r. zostały odsłonięte 3 dodatkowe boczne tablice, również ufundowane staraniem Stowarzyszenia, z utrwalonymi (wyrzniętymi) 364 znanymi dotychczas nazwiskami.

Program V Zjazdu obejmował: wykład prof. dra Włodzimierza Michajłowa „Ochrona środowiska człowieka w dobie rewolucji naukowo-technicznej”, odsłonięcie tablic pamiątkowych, wykład prof. dra Witolda Koehlera „Nowoczesne metody ochrony roślin”, wykład prof. dra Józefa Prończuka „Rola gospodarcza i ekologiczna użytków zielonych w Polsce”, dyskusję nad wykładami (w czasie której m. in. zabrał głos jako gość i przedstawił interesujące wnioski minister rolnictwa i reform rolnych z okresu międzywojennego Juliusz Poniałowski), uchwalenie wniosków. Ponadto wyświetlono film „Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego — wczoraj i dziś”, jak również zorganizowano spotkania uczestników zjazdu z profesorami i dyskusyjną wymianę doświadczeń pomiędzy poszczególnymi grupami środowiskowymi uczestników. Na zakończenie zjazdu odbyło się ogólne spotkanie koleżeńskie uczestników i ich rodzin.

Wnioski i postulaty zjazdowe Zarząd Stowarzyszenia każdorazowo przedstawia ministrom resortowym, których one dotyczą. Wiele z nich zostało zrealizowanych lub przyjętych do planowania perspektywicznego, o czym zarząd jest informowany.

W ramach akcji upamiętniania nazwisk koleżanek i kolegów, którzy zginęli podczas II wojny światowej zarząd spowodował wykonanie przez Centralną Agencję Fotograficzną zdjęć tablic pamiątkowych znajdujących się w Ursynowie. Zdjęcia te zostały włączone do materiałów historycznych Stowarzyszenia i Uczelni, o czym zarząd powiadomił krewnych i przyjaciół ofiar wojny, w celu ułatwienia nabycia odbitek zdjęć stanowiących dla nich niekiedy jedyną pamiątkę po drogich im zmarłych tragicznie osobach.

Niezależnie od zjazdów ogólnokrajowych są organizowane w różnych dowolnych terminach środowiskowe zjazdy wychowanków poszczególnych lat studiów i wydziałów. Odbyły się już 4 zjazdy wychowanków Wydziału Leśnego, 3 zjazdy wychowanków Wydziału Technologii Drewna, 5 — Wydziału Rolnego, 1 — Wydziału Ogrodniczego (z okazji 50 rocznicy powstania tego Wydziału 1921—1971), 2 — Wydziału Rybactwa, 1 — Wydziału Zootechniki. Projektowane są dalsze zjazdy.

Wszystkie zjazdy, zarówno ogólnokrajowe jak i środowiskowe, wykazały wzrastające zainteresowanie i więź koleżeńską wychowanków SGGW oraz więź ze Stowarzyszeniem i Uczelnią.

Zarząd Stowarzyszenia gromadzi różne materiały dotyczące historii SGGW i historii życia jej wychowanków, ze szczególnym uwzględnieniem działalności SGGW Podziemnej (tajnego nauczania) w okresie okupacji hitlerowskiej. W ramach tej akcji ufundowano specjalną gablotę umieszczoną w gmachu Uczelni przy ul. Rakowieckiej 26, w Hallu Rektorskim, zawierającą stałą ekspozycję zdjęć, dokumentów, odznak itp. materiałów historycznych z życia wychowanków SGGW od najdawniejszych lat.

W okresie wiosenno-letnim organizowane są wycieczki do różnych atrakcyjnych, z punktu widzenia naukowego, obiektów jak np.: wzorowych gospodarstw rolnych, leśnych, ogrodniczych, zakładów Instytutu Sadownictwa, gospodarstw rybactwa, państwowych stadnin koni, obór zarodo-

wych, zakładów przemysłu drzewnego, przemysłu meblarskiego, przemysłu rolno-spożywczego i in. Wycieczki te łączone są ze zwiedzaniem pobliskich miejscowości historycznych, muzeów regionalnych itp.

Zarząd organizuje stałe miesięczne spotkania koleżeńskie (zazwyczaj w pierwszą niedzielę każdego miesiąca w sali senatu SGGW) dla członków Stowarzyszenia i ich rodzin, w czasie których są wygłaszane prelekcje z różnych dziedzin ilustrowane filmami lub przezroczami, najczęściej z zagranicznych podróży i stażów naukowych. W 1971 r. prelekcje z zakresu leśnictwa wygłosili: kol. Czesław Meresiński „Aktualne problemy leśnictwa”, kol. Edward Więcko „Gospodarka w Puszczy Białowieskiej w ostatnim 50-leciu” i kol. Czesław Wołkowicz „Zagadnienia Parków Narodowych w Polsce”. Utrzymywana jest więź koleżeńska z emerytami, a także, w razie potrzeby, organizowana życzliwa pomoc dla nich.

Zarząd udziela porad fachowych kolegom pracującym w terenie w interesujących ich zagadnieniach i ułatwia rozwiązywanie problemów, w sprawie których się zwracają. Roztacza opiekę nad opuszczonymi grobami profesorów SGGW. W ramach tej opieki, z inicjatywy kol. Feliksa Lejczyka, została ufundowana w 1968 r. tablica pamiątkowa na grobie prof. Jana Kloski.

Wydawany jest periodyczny komunikat informujący członków Stowarzyszenia o bieżącej działalności Zarządu i życiu Koleżanek i Kolegów i o kontaktach z Uczelnią. Informacje takie są publikowane w pismach branżowych, dla informacji niestowarzyszonych, jak np. w „Lesie Polskim”, w „Sylwaniu”, „Życiu Szkoły Wyższej”, „Wiadomościach Melioracyjnych i Łąkarskich”, „Postępach Nauk Rolniczych”, „Ochronie Roślin”, „Ogrodnictwie”, „Owocach, Warzywach, Kwiatkach”, „Przemysle Fermentacyjnym i Rolnym”, w „Gazecie Cukrowniczej” i in.

W książce wydanej w 1971 r. przez państwowe Wydawnictwo Naukowe (Redakcję „Varsavianów”) pod tyt. „Dzieje Mokotowa”, zawierającej pracę zbiorową dotyczącą tej dzielnicy Warszawy, jest zamieszczone opracowanie (autora niniejszego) pt. „Z przeszłości Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego i jej prekursorów”.

W akcji odbudowy Zamku Królewskiego Zarząd bierze udział przez wpłacenie uchwalonej na Walnym Zebraniu w dn. 7.III.1971 r. dotacji oraz przez stałe zamieszczanie w Komunikacie apelu do członków Stowarzyszenia o permanentne przekazywanie ofiar na ten cel.

W dniu 3.XI.1971 r., jak corocznie (tradycyjnie już po raz czwarty), z okazji Święta Zmarłych odbyła się w gmachu SGGW w Warszawie-Ursynowie przed tablicami pamiątkowymi uroczystość złożenia hołdu pamięci Ofiar wojny. W uroczystości wzięli liczny udział krewni i przyjaciele tragicznie zmarłych, przedstawiciele Wojska Polskiego, ZBoWiD, Rady Uczelnianej ZSP i młodzież akademicka.

Bezpośrednio po zakończeniu tej uroczystości, w sąsiednim gmachu Wydziału Ogrodniczego odsłonięto, ufundowaną staraniem Stowarzyszenia, tablicę pamiątkową poświęconą pamięci dra h. c. Piotra Hoser a zasłużonego organizatora i pracownika nauki w tej dziedzinie, zaś na Cmentarzu Powązkowskim odbyła się uroczystość uczczenia pamięci dra h. c. Edmunda Jan k o w s k i e g o, również zasłużonego pracownika nauk ogrodniczych — przy jego grobie, na którym umieszczono tablicę upamiętniającą Jego życie i zasługi.

Przedstawiciele Zarządu Stowarzyszenia biorą udział w uroczystościach każdorazowej inauguracji roku akademickiego SGGW, np. ostatnio w dn. 1.X.1971 r., podczas której b. interesujący wykład inauguracyjny pt. „Zagadnienia ochrony środowiska przyrodniczego w Polsce” wygłosił prof. dr Jan Dominik. Treść tego wykładu Zarząd rozpowszechnił wśród członków Stowarzyszenia. Ponadto przedstawiciele Zarządu uczestniczyli w innych uroczystościach Uczelni jak np. z okazji XXV rocznicy PRL, XXV rocznicy Wydziału Technologii Drewna, wręczania dyplomów najmłodszym absolwentom SGGW itp.

Na spotkaniu koleżeńskim w dniu 3.X.1971 r., podczas dyskusji dotyczącej historii Uczelni i jej prekursorów wyłoniła się myśl uczczenia pamięci Stanisława Staszica jednego z twórców Instytutu Agronomicznego i Leśnego w Marymoncie, rzecznika postępowego rozwoju i opiekuna nauk rolniczych i leśnych w Polsce przez postawienie pamiątkowego głazu granitowego na miejscu jego życia i zgonu w Warszawie. Uczestnicy spotkania wychodzili z założenia, że w wielu miejscowościach kraju znajdują się pomniki St. Staszica, lecz dotychczas nie ma w Warszawie, gdzie ten światły, wszechstronnie wykształcony, postępowy patriota polski żył, działał i zakończył życie.

Podzielając ten pogląd uczestników spotkania, Zarząd wystosował pismo do Polskiej Akademii Nauk z wnioskiem o poparcie zgłoszonego projektu pomnika, który zostałby wykonany wspólnie z Naczelną Radą Spółdzielczą, zapewniającą udział finansowy. Wydział V PAN poparł wniosek Zarządu w całej rozciągłości, deklarując dalsze zaangażowanie w tej sprawie, wobec czego Zarząd wystąpił do Prezydium Stoł. Rady Narodowej o zaaprobowanie lokalizacji pomnika na miejscu ostatniego zamieszkiwania i zgonu St. Staszica, tj. za pałacem Zamoyskich, przy ul. Świętokrzyskiej róg Nowego Świata (na obecnym podwórku Ministerstwa Finansów). Po uzyskaniu zgody władz w tej sprawie Zarząd zrealizuje inicjatywę członków Stowarzyszenia w możliwie najkrótszym czasie.

Jan Roman